

Asia: VM/1686/03.01.00/2018; VM130:00/2018

Hallituksen esitys eduskunnalle energiaverotusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: VM/1686/03.01.00/2018

Bioenergia ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta energiaverolainsäädännön muuttamiseksi.

PÄÄSTÖKAUPPA NOSTANUT TURPEEN ENERGIÄKÄYTÖN KUSTANNUKSIA, VERONKOROTUS TÄSSÄ TILANTEESSA VIRHE

Pidämme turveveron noston ajoitusta epäonnistuneena tilanteessa, jossa päästöoikeuden hinnan jyrkkä nousu on lisännyt sekä turpeella tuotetun lämmön että sähkön kustannustasoa merkittävästi.

Muistutamme lausunnolla olevan energiaverosityksen mukaisesti, että turpeen energiaverotaso ei määräydy muiden lämmityspolttoaineiden tapaan tuotteen energiasisällön ja CO₂-päästön mukaisesti. Turpeen energiaverokohtelun voivat jäsenmaat määritellä itse, koska se ei kuulu EU:n energiaverodirektiivin (2003/96/EY) piiriin. Esimerkiksi Ruotsi ei ole asettanut energiaturpeelle veroa, vaan päinvastoin antaa sille ns. sähkösertifikaattituen (elcertifikat), joka on ruotsalaisten tukimuoto uusiutuvilla energialähteillä tuotetulle sähkölle.

Syy, miksi turve ei ole EU:n energiaverodirektiivin piirissä, lienee se, että yleensä katsotaan, että paikallisesti, hyvin harvoissa jäsenmaissa melko vähäisessä määrin käytettyä polttoainetta, ei ole

tarkoituksenmukaista ottaa EU-tasoisien sääntelyn piiriin. Energiaturpeen kysyntä ja niin muodoin myös tuotanto on ollut laskeva viime vuosina ja sen käyttö on lähes puolittunut 2010-luvulla.

Valtiovarainministeriö on ottanut käyttöön käsitteen ”verotuki” ja myös käsitteen ”normia alempi verokanta”. Verotueksi nimitetään mm. sellaisia verokantoja, jotka ovat alempia kuin vertailutason verokannat. Verotuen määräksi on laskennallisesti katsottu vertailutason (=ns. normiverokanta) ja alennetun verokannan mukainen erotus. Vertailutasona eli normina on ns. yleinen verorakenteen mukainen taso. Turpeen veronkorotuksesta huolimatta turpeen laskennallinen verotuki nousisi valtiovarainministeriön laskelmassa (s. 21) 11 miljoonalla eurolla 189 miljoonaan euroon vuonna 2019. Painotamme, että verotuen poisto ei toisi valtion kassaan yhtään euroa jaettavaksi, koska verotuen poiston seurauksena energiaturpeen käyttö loppuisi. Päinvastoin valtio ja kunnat menettäisivät energiaturvetoimialaan nykyisin liittyvät yhteisöverotulot ja energiaverotulon.

Turpeella on monia veroja tuotantovaiheessa. Työvoimavaltaisena turvetuotanto tuo työn verotuloja. Sen lisäksi turvetuotantokoneiden polttoaineita verotetaan ja syntyy merkittävät arvonlisäverotulot. Kaikki nämä tuottavat valtiolle suorina verotuloina arviomme mukaan (perustuu aikajaksoon 1.5.2017 – 30.4.2018) yhteensä noin 75 milj. euroa vuodessa, jakautuen seuraavasti:

Energiavero: 13 miljoonaa euroa

Verot palkoista (toimihenkilöt, yrittäjät ja työntekijät): 40 miljoonaa euroa

Turvetuotantovaiheen polttoaineeverot: 12 miljoonaa euroa

Arvonlisäverot: 9 miljoonaa euroa

Yhteisö- ja kiinteistöverot: 1 miljoona euroa

VEROT YHTEENSÄ: n. 75 miljoonaa euroa

Suomessa on verotuksella haluttu edistää turpeen käyttöä suhteessa fossiilisiin tuontipolttoaineisiin. Turpeen alennettua verotasoa on perusteltu energia- ja ilmastostrategiassa mm. huoltovarmuustavoitteella ja tavoitteen saavuttamisen keinona on ollut turpeen kilpailukyvyyn säilyttäminen muihin lämmityspolttoaineisiin, kuten kivihiiileen, nähden. Nyt hallitus on esittämässä myös lakia kivihiielen kieltämiseksi energiantuotannossa vuoteen 2029 mennessä. Muihin fossiilisiin tuontipolttoaineisiin ei olla soveltamassa samanlaisia käyttökieltoja. Muistutamme parlamentaarisen energia- ja ilmastokomitean linjauksesta lokakuussa 2014, että turpeen hyötyjen vuoksi on tärkeä varmistaa, että siitä luovutaan vasta viimeisenä fossiilisista polttoaineista luopumisen jälkeen.

EU:n päästöoikeuden hinnan lyhyessä ajassa tapahtunut nelinkertaistuminen (5 ->20 €/tCO₂) on tuonut energiaturpeen käyttäjille merkittävän lisäkustannuksen, joka esitetyn energiaveron korotuksen kanssa leikkaa myös metsähakkeen sähköntuotantotukea. Yhdessä nämä tuovat nostopaineita monen kotimaisia polttoaineita käyttävän energiayhtiön kaukolämmön hintaan.

Turvetta käyttävät lämpövoimalaitokset ja lämpökattilat ovat valtaosaltaan (noin 90%) EU:n kasvihuonekaasujen päästökaupan piirissä. Turvetuotanto on sijoittunut jo ojitetuille soille, jotka turvetuotannosta riippumatta päästävät kasvihuonekaasuja ilmaan. Energiaturpeen käyttömäärä Suomessa ei siten uhkaa EU:n päästötavoitteita. Suomen nykyiset voimalaituskattilat eivät yleensä pysty teknisten ja huoltovarmuussyiden vuoksi käyttämään polttoaineenaan pelkkää puuenergiaa, mutta turve soveltuu seospolttoaineeksi puun kanssa mahdollistaen uusiutuvan energian lisäämisen ja estäen kattilan korroosiota.

TYÖKONEVALTAISTEN TOIMIALOJEN KILPAILUKYVYN TURVAAMINEN

Kevyen polttoöljyn veronkorotus lisää muiden koneyrittäjävaltaisten alojen tapaan puunkorjuun, turvetuotannon ja haketuksen kustannuksia vuosi-tasolla. Tämä osaltaan heikentää kilpailukykyä sekä turpeen että energiapuun osalta.

Työkoneiden käyttäjillä ei usein ole vaihtoehtoista teknologiaa, kun polttoaineveroihin tehdään korotuksia. Siksi tulisi pyrkiä välttämään mahdollisten lämmityspolttoaineiden veronkorotusten kohdistumista työkonekäyttöön ja selvittää kevyen polttoöljyn valmisteveropalautus tai muu tarkoituksenmukainen keino työkonekäytön osalta.

Laurikka Harri
Bioenergia ry